ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **L. B.**, zastoupené JUDr. Josefem Cholastou, advokátem se sídlem Hlavní náměstí 46/14, Krnov, proti žalovanému: **rektor Ostravské univerzity,** se sídlem Dvořákova 7, Ostrava, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 1. 2011, č. j. 22 A 63/2010 - 35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba brojící proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2010, č. j. 364/2010/90110. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobkyně o přezkoumání rozhodnutí děkana Pedagogické fakulty Ostravské univerzity o ukončení studia ze dne 29. 1. 2010, č. j. 45940/Bo/D03524/296 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

2. Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že žaloba není důvodná, jelikož podle Studijního a zkušebního řádu Ostravské univerzity (dále jen SZŘ OU) se studium ukončuje, nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle SZŘ OU. V souladu s článkem 23 odst. 4 písm. j) SZŘ OU bylo žalobkyni ukončeno studium, neboť nevykonala státní závěrečnou zkoušku ani v opravném termínu nebo časovém limitu. Vzhledem k tomu, že vnitřní řády stanovují maximální dobu studia u čtyřletého studijního programu na 6 let, byla žádost stěžovatelky o poskytnutí opravného termínu státní

zkoušky irelevantní, neboť státní zkouška konaná po uplynutí maximální doby studia by byla neplatná a v rozporu s právními předpisy.

3. Námitku, že došlo k porušení článku 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina), jelikož prý vůči stěžovatelce nepůsobí zákon, nýbrž vnitřní předpis žalovaného, neshledal krajský soud důvodnou, protože práva a povinnosti jsou identicky upraveny zákonem i příslušným vnitřním předpisem. Práva a povinnosti stanovené vnitřním předpisem tak nemohou být porušením čl. 4 Listiny, je-li vnitřní předpis vypracován na základě zákonného zmocnění - zde § 17 a § 36 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon o vysokých školách).

II. Obsah kasační stížnosti

4. Stěžovatelka proti tomuto rozsudku uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s."), když namítá nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

5. Tuto nepřezkoumatelnost spatřuje stěžovatelka v tom, že se krajský soud nedostatečně zabýval její žalobní námitkou ve vztahu k pojmu „časový limit". Tento pojem totiž zákon o vysokých školách nezná a ani SZŘ OU výslovně neztotožňuje maximální dobu studia s oním „časovým limitem". Rovněž vydaná správní rozhodnutí prý v této věci zmiňovala toliko pojem „doba studia" a nikoliv „časový limit".

II. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že si samotná stěžovatelka v žádosti o přezkoumání rozhodnutí ze dne 13. 3. 2010 byla vědoma, že „časový limit" je maximální doba studia, když sdělila, že vyčerpala časový limit studia a neměla tak možnost čerpání opravného termínu státní závěrečné zkoušky.

7. Proto žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

8. Nejvyšší správní soud poté, co zjistil, že jsou splněny všechny procesní podmínky pro věcné projednání a rozhodnutí kasační stížnosti, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

9. Podstata řešeného případu spočívá v posouzení toho, zda pojem „časový limit" je dostatečně specifický pro zachování právní jistoty a předvídatelnosti práva v případě odůvodnění ukončení studia. Stěžovatelka totiž studovala magisterský studijní program v době od akademického roku 2003/2004 (datum zápisu 9. 9. 2003) až do akademického roku 2009/2010, přičemž studium měla přerušeno v době od 2. 7. 2009 do 17. 12. 2009. Dne 28. 1. 2010 stěžovatelka neuspěla u státní závěrečné zkoušky a rozhodnutím děkana Pedagogické fakulty Ostravské univerzity ze dne 29. 1. 2010 jí bylo ukončeno studium v magisterském kombinovaném studiu a o její žádosti o možnost vykonání státní závěrečné zkoušky v opravném termínu bylo rozhodnuto shora označeným rozhodnutím žalovaného. Jak přitom k obdobnému případu již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku

č. j. 8 As 37/2010 - 78 (všechna rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz), „*maximální dobu studia nelze prodloužit a marné uplynutí této doby se posuzuje jako nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu*.“

10. Nejvyšší správní soud nepochybuje o tom, že pojem „časový limit“ sám o sobě nikdy není dostatečně specifický a proto je potřebné jej posuzovat vždy v kontextu daného případu a příslušného studijního programu.

11. Podle ustanovení § 46 odst. 2 zákona o vysokých školách platí, že „m*agisterský studijní program navazuje na bakalářský studijní program; standardní doba tohoto studia je nejméně jeden a nejvýše tři roky. V případech, kdy to vyžaduje charakter studijního programu, může být udělena akreditace magisterskému studijnímu programu, který nenavazuje na bakalářský studijní program; v tomto případě je standardní doba studia nejméně čtyři a nejvýše šest roků*.“ Dále odstavec 3 určuje, že „*studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba diplomové práce. V oblasti lékařství a veterinárního lékařství a hygieny se studium řádně ukončuje státní rigorózní zkouškou.*“

12. Zákon o vysokých školách obsahuje rovněž zmocnění pro vydávání vnitřních předpisů a stanoví, že tyto podléhají registraci ministerstvem (§ 36 odst. 1). „*Odporuje-li vnitřní předpis veřejné vysoké školy zákonu nebo jinému právnímu předpisu, ministerstvo žádost o registraci rozhodnutím zamítne*“ (odst. 3 cit. ustanovení). Z toho vyplývá, že vnitřní předpis je vypracován na základě zákonného zmocnění a platí presumpce jeho zákonnosti, jelikož v opačném případě by měla být žádost o jeho registraci zamítnuta ministerstvem. Fakt, že se v zákoně pojem „časový limit“ výslovně nevyskytuje, nicméně podle přesvědčení zdejšího soudu ještě nemůže založit nesrozumitelnost nebo zmatečnost tohoto pojmu. S ohledem na shora zmíněnou delegaci je totiž zapotřebí zkoumat vnitřní předpisy dané vysoké školy.

13. V daném případě z čl. 3 odst. 2 písm. b) Studijního a zkušebního řádu Ostravské univerzity plyne, že pro studijní obor stěžovatelky (magisterský 4-letý studijní program) činí standardní doba studia 4 roky a maximální doba studia 6 let. Podle odstavce 4 se do maximální doby studia nezapočítává doba přerušení studia. V tomto konkrétním případě citovaný prováděcí předpis určuje dobu studia identicky se zákonem a zjevně s ním tedy není v rozporu.

14. Čl. 14 odst. 21 SZŘ OU dále stanoví, že „*státní závěrečnou zkoušku musí student úspěšně vykonat nejpozději do maximální doby studia. Vykonáním státní závěrečné zkoušky se řádně ukončuje studium*“. Článek 23 odst. 4 písm. j) pak určuje sankci za nesplnění této povinnosti vyplývající z článku 14: „*Děkan rozhodne o ukončení studia pro neplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu, jestliže student nevykonal státní zkoušku ani v opravném termínu nebo časovém limitu*.“

15. Podle ustanovení § 63 odst. 2 zákona o vysokých školách platí, že „*student je povinen dodržovat vnitřní předpisy vysoké školy a jejích součástí*.“ Není tedy sporu v tom směru, že stěžovatelka přinejmenším měla vědět, že pro její studijní program je určena maximální doba studia 6 let, neboť to plynulo nejen z vnitřních předpisů žalovaného, nýbrž i přímo ze zákona. Současně stěžovatelka v předchozích řízeních a ani v řízení o kasační stížnosti nikterak nezpochybnila skutkové okolnosti svého případu, tzn. okamžik zahájení studia a termín, v němž nesložila státní závěrečnou zkoušku. Jelikož doba studia znamená časové období od zápisu do ukončení studia, což vymezuje ustanovení § 46 odst. 3 zákona o vysokých školách a čl. 18 odst. 3 SZŘ OU, a studium se řádně ukončuje státní závěrečnou

zkouškou, je nepochybné, že státní závěrečnou zkoušku je potřeba složit do uplynutí šesti let od zápisu do studia. Na nedodržení zákonem stanovené lhůty k ukončení studia výslovně pamatuje čl. 23 SZŘ OU, a to následkem v podobě ukončení studia.

16. Tato povinnost tedy vyplývá přímo ze zákona a citovaný vnitřní předpis Ostravské univerzity je v tomto směru ještě vstřícnější k individuálním potřebám studentů, protože stanoví možnost přerušení studia (čl. 22 odst. 1 SZŘ OU) až na dva roky, přičemž tato doba se do maximální doby studia nezapočítává. Stěžovatelka proto měla reálně celkem až 8 let možnost studovat čtyřletý studijní obor, a to bez jakéhokoliv znevýhodnění.

17. Krajský soud proto dospěl ke správnému závěru, že maximální dobu studia je třeba chápat jako celkovou dobu, která může uplynout mezi zahájením studia (zápisem na vysokou školu) a jeho ukončením. Stanovení maximální doby studia ve vnitřním řádu Ostravské univerzity v daném případě nevybočuje z mezí stanovených zákonem o vysokých školách. Zákon totiž stanoví základní pravidla pro vysoké školy a vyjma zákonného vymezení umožňuje v oblastech samostatné působnosti, aby vysoká škola vydala své vnitřní předpisy a jimi upravila studijní povinnosti studenta. SZŘ OU přitom zcela transparentně a předvídatelným způsobem stanovil maximální dobu studia, která je 6 let, a v souvislosti a v kontextu dalších ustanovení zákona a ustanovení studijního řádu je jednoznačný i pojem „časový limit“.

V. Závěr

18. Lze tak uzavřít, že se krajský soud pojmem „časový limit“ zabýval dostatečným způsobem a v souladu se zněním i smyslem příslušných ustanovení zákona o vysokých školách i vnitřních předpisů žalovaného, když konstatoval, že tento pojem nelze vyložit jinak než v kontextu limitů doby studia upravených v čl. 3 SZŘ OU. Pokud totiž platí, že akademický rok začíná 1. 9. a končí 31. 8. následujícího kalendářního roku (čl. 4 odst. 1 cit. vnitřního předpisu), je s ohledem na shora vyložené zřejmé, že stěžovatelka již nemohla být připuštěna ke státním závěrečným zkouškám, jejichž termín byl stanoven až na květen 2010, jelikož v tomto termínu již uplynul šestiletý časový limit.

19. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

20. Žalobce, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému náklady řízení nad rámec plnění jeho běžných činností nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu